

DM

röviden

Közlekedési morál

ORSZÁGON KÖZÜLT KÖVETKEZTEBEN:	
1972	1973
26861	10920
1508	597
BETET OKOZÓK:	
1972	1973
15766	6443
3513	1478
3461	990

Somogyi Károlyné felvétele

Egyenruhás közlekedési úttörők sorfala fogadta az érkezőket a megyei rendőr-főkapitányság és a Közlekedésbiztonsági Tanács tegnap délelőtt megnyitott kiállításán. A Fegyveres Erők Klubjában bemutatott anyag szerkesztői napjaink közötti közlekedési etikájának hányosságait, tanulságait gyűjtötték össze. Az országos vándorkiállítás, melyet hét megyei táblával egészítettek ki, a megye többi városában is bemutatják. A gazdag képanyaggal dokumentált táblákon kívül az érdeklődőknek levetítik az utóbbi évek egyik legsikerültebb közlekedési kisfilmjét is. A Közlekedési morál című kiállítás Szegeden március 13-ig, naponta 10 és 18 óra között tekinthető meg a Victor Hugo utca 6. szám alatt.

A KÖNNYŰIPAR NYERESÉGE

A könnyűipari minisztériumban elkészült a múlt esztendő termelőmunkájának mérlege. Az adatok szerint a minisztérium felügyelete alá tartozó iparvállalatoknál 1974-ben a nyereség összességében 12 százalékkal haladta meg az előző évit. A vállalatoknak az 1974-re tervezett nyereséghez viszonyított eredménynövekedése körülbelül 3 százalék. A könnyűipari vállalatoknál a közeli napokban megkezdik a nyereségrészesedés kifizetését.

FIZIKAI SZABADEGYETEM

A TIT Csongrád megyei szervezete által kezdeményezett fizikai szabadegyetem sorozat holnap, csütörtökön indul. Megnyitó előadást dr. Szalay László tanszékvezető egyetemi tanár mond. A program első előadása dr. Gáti László egyetemi docens tolmácsolásában a mechanikai rezgésről, hullámról szól. Holnap 18 óra-
kor, a JATE kísérleti fizikai intézet előadótermében hallgathatják meg az érdeklődők.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj és édes-
apja, a Marx téri nagycsarnok
hűsoltjának dolgozója, KADAR
SANDOR, életének 47. évében
tragikus hirtelenséggel elhunyt.
Temetése március 5-én 13 órakor
lesz a Belvárosi temető ravat-
lozójából. Gyászoló felesége és
családja. T 9788

Mély fájdalommal tudatjuk,
hogy szeretett édesanyja, nagy-
mama és dédmama, özv. RÓZSA
JÓZSEFNE Varga Etel, életének
86. évében rövid szenvedés után
elhunyt. Temetése március 5-én
13 órakor lesz az Alsóvárosi tem-
ető kápolnájából. A gyászoló
család, Mihálytelek, Fűzér u. 7.
T 9786

Fájó szívvel tudatjuk, hogy
szeregett édesanyja, nagymama
és dédmama, özv. MOLNÁR IST-
VÁNNÉ Tóth Pirokska, életének
81. évében hosszú szenvedés
után elhunyt. Temetése március
5-én 15 órakor lesz a Sán-

ELEKTRONIKUS ERDÉSZ

A leningrádi kutatók által tervezett „elektronikus erdész” végzi el nagy pontossággal a túlevél és lombos-
erdők állományának össze-
írását. Az alapinformációkat az erdőségek légifelvé-
telei szolgáltatják a beren-
dezésnek. Az elektronikus
szem a képi ábrázolást
elektronikus impulzusokká
alakítja át, és továbbítja a
számítógépnek. A számítógép
pedig pillanatok alatt meg-
állapítja a fák fajtáját, és az
egyedek számát. A Szovjet-
unióban évente mintegy 40
millió hektáron leltározózzák
az erdők faállományát. Egy-
ben meghatározzák a kiter-
melés optimális mértékét, és
kiszámítják a betelepítendő
terület nagyságát.

CSOKOT KÉRT — POFOZKODOTT

Garázdaság miatt indított
büntetőeljárást a Szeged vá-
rosi járási rendőrkapitány-
ság. Bíró István 26 éves,
Kiskundorozsma, Háman
Katól utca 20. szám alatti la-
kos, büntetett előéletű ellen.
Azzal szólított le nőket az
utcán, hogy csokolják meg.
Aki ezt vonakodott megten-
ni, azt megpofozta. Úgytét
védelmesre átadják az
ügyészségnek.

Gyász- közlemények

dorfalvi temető ravatalozójából.
A gyászoló család, Szatymaz, I.
ker 1.2. T 9785

Köszönetet mondunk mindazon
rokonoknak, ismerősöknek, a
Téglagyári Egyesülés és a NIVO
Községi vezetőségének és dolgozó-
inak, akik szeretett kislányunk
és kis urunkat KLEZLI EVA és
KLEZLI ZOLTÁN temetésén
megjelentek, részvétellel és vi-
rágalikkal mély fájdalomukat
enyhíteni igyekeztek. A gyászoló
család, Bajai út 9. T 9770

Köszönetet mondunk mind-
azonoknak a rokonoknak, ismerő-
söknek, szomszédoknak, az Új
Élet Tsz, Mihálytelek vezetősé-

„A komp — olvasom egy régi le-
xikon meghatározásában — széles,
lapos vízi jármű, amely két pont
között a közlekedésnek közvetítésé-
re szolgál, s hosszú, a mederfenékgig
érő rudakkal tolatik, vagy pedig
gőzgép, vitorla, vagy egyik parttól a
másikra kötelek által mozgattatik.”
Azt hiszem, ennél tömörebben mai
nyelven se fogalmazhatnánk meg a
komp rendeltetését, bár mozgatóerőit
között a régi sémában nem szere-
pelt még a robbanómotor, pedig
napjainkban a kompokat nagyrészt
azzal mozgatják. Motoros a tápéi is,
kis hajócska dohog az oldalán, ra-
kodófelülete elég nagy, komor tél-
vasárnapi átkelésünk alkalmával
egy tucatnyi szegedi turista, egy kö-
zépkorú Moszkvics és a vezetője
ácsorog rajta, de meg se látszik,
hogy terhet vinne a túlsó partra.
Mondja a derék „forgalomirányító”
— aki a komp sorompóját csukja-
nyitja, a kikötést elvégzi és bejelen-
ti hivatalosan, hogy tessék kiszállni
—, azt mondja, nincs határozott me-
netrendje a járműnek, ez itt közutat
pótol, fizetni se kell, s akkor meg
parttól partig, ha a közlekedés üte-
me megkívánja. Hogy most megki-
vánja-e az ő belső meggyőződése
szerint, azt nehéz leolvasni az arcá-
ról, lehet, megfordul az eszében,
hogy mi sem tudjuk, mit cseleked-
jünk jódojunkban, hogy a Széche-
nyi tér aszfaltja helyett a töltés sa-

12—17°

Várható időjárás szerda est-
ig: Nyugat felől megnövekvő
felhőzet, elsősorban a
Dunántúlon szórvaesős esőkkel.
A Dunántúlon többfelé
erős, keleten fokozatosan
megélénkülő déli, délnyugati
szél. Várható legmagasabb
nappali hőmérséklet 12—17
fok között.

VITORLÁZÁS VÍZISÍVEL

Érdekes vízijárművet ké-
szített Vlagyimir Szenyicsev,
aki Szimferopolban lakik. A
sítalpak aprócska kajakra
emlékeztetnek. Az egyen-
súly két sítot segítségével
tartható meg, miután felfűjt
róplabda belsőt erősítettek a
végükre. A vízisielő hátára
madárszárnyakhoz hasonló
vitorlát lehet erősíteni.

Furcsa

— Már három órája
áll a hátam mögött és
nézi, ahogy játszom. Mi-
ért nem ül le maga is
játsszani egy parti sak-
kot?
— Nincs türelmem.

Visszatért a lopott ruhában

Legutóbb a miskolci bírósá-
g zsebelés miatt ítélte el 2
év 4 hónap szabadságvesztés-
re Bacsa Jánosné 26 éves,
Szeged, Gogol utca 24. szám
alatti lakost, akit eddig öt
esetben ítéltek el különböző
bűncselekmények miatt. Is-
méltelen vagyon elleni bűn-
cselekmény miatt került a
vádoltak padjára, első fokon
a szegedi járásbíróság előtt.
Bacsáné a Marx téren egy
ruhakereskedő pavilonjából
ellopott egy körül 800 forint
értékű jerseyruhát, amelyet
napok múlva felvett s benne
visszament a kereskedőhöz.

gének és tagságának, akik sze-
retett halottunk, KÉRI JÓZSEF
temetésén megjelentek, részvét-
tükkel és virágokkal mély fájd-
almunkat enyhíteni igyekeztek.
A gyászoló család. T 9776

Mély fájdalommal megtörve
tudatjuk, hogy drága jó édes-
anyánk, nagymamánk és dédink,
özv. NEVERI SÁNDORNE, éle-
tének 82. évében váratlanul el-
hunyt. Temetése március 6-án,
csütörtökön 14 órakor lesz a Bel-
városi temető ravatalozójából.
Fejletlenül emléket szivünkben
örökké őriztük. A gyászoló
család, Feltámadás u. 30. T 9791

Köszönetet mondunk mindazon
rokonoknak, barátoknak, munk-
társaknak, osztálytársaknak,
ismerősöknek, akik szeretett ha-
lottunk, BALOGH DEZSŐ te-
metésén megjelentek, részvétük-
kel és virágokkal fájdalomunkat
enyhíteni igyekeztek. Szerető
neje és gyermekei. Pusztamér-
ges.

A tápéi kompon

rát készülünk meggyúrni Maroslele
irányába ebben a szürke, páras idő-
ben, s kiszellőztetni tudónkat, a gör-
csös, öreg fűzekben gyönyörködve.

Neki is vágunk a sáros útnak, s
elgondolja magában az ember, mi-
lyen szép lehet ez az alföldi vízparti
táj, ha zöldbe öltözik a fűzerdő, ha
a földek mezitelségét üde vetés-
be öltözteti a tavasz. A Széchenyi
tér nincs messze innen, a tápéi ta-
nácsházától egy ugrásnyira elérhető
a komp, azt hiszem, mégis kevés
szegedi honpolgár kel itt át a Ti-
szán, hogy belenézzen a táj szépsé-
gibe. Jó, jó, más a tölgy-, bükk-,
fenyőerdő, de a vízparti füzes is sok
szépséget nyújt a szemlélőnek. Ilyen
szeszélyesen megvénült, odvas,
bogos fákat nem látni a Bükkben,
vagy a Mátrában, ezek egytől-egyig
mesebeli szörnyek a repedezett kér-
gük formáival és koronájuk millió-
szálú hajáival. Láthat közöttük az
ember megtört derekú öregasszonyt,
komor, egyenesen álló, haragos vén-
embert, millió ráncot, repedést, és
derék- vagy nyakmagasságban az ár-
vizek szürke, hordalékos gallérját.
Persze, látni mást is, például a töl-
tés innessz oldalán egy tizenöt főből

álló özsordát számláltunk meg, s
mikor neszünket vették és eliramod-
tak, még három követte futásuk út-
ját.

Eközben persze a komp tovább
végzi útpótló szolgálatát. Látjuk a
töltésről, hogy bal kézről, az opálos
messzeségben, két-három kocsi húz
el Lele irányába, s onnan is a komp
felé. Kiránduló azonban senki se jön
már utánunk. Majd nagyobb lesz az
érdeklődés tavasszal, mondják a
társaim, ünnepeket is rendeznek
Vetyeháton, munkásmozgalmi em-
léktúrát egy nevezetes faóriás alatt,
de az messze van még. Pedig a
komp, a töltés közel van Szegedhez.
Nem ártana, ha a városi ember ne-
kivágná olykor, háttal a nagy há-
zaknak, kijönne a szabadba szellő-
ködni, hallgatni a csendet, tisztább
levegővel táplálni meggyőződés tüde-
jét, s megmozgatni egy kicsit az iz-
mait. Aztán visszamenni a kompon,
amely, nem tudni meddig, robbanó-
motorral mozgatják a tápéi partig,
s egy kis romantikát csöpögtet az
emberbe az egészséges fáradtság
mellé.

Ormos Gerő

Beszéd az alkohol ellen

Egy ezredmásodperc történetét kutatják

A Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutató Intézetében biológiai kutatócsoport kezdte meg működését Keszthelyi Lajos fizikus vezetésével. A csoport azt vizsgálja, hogy az élet-
telen anyag mozgásait leíró
fizikai törvények mennyiben
alkalmazhatók az élő anyag
mozgásainak leírására, tehát
mennyiben járulhatnak hozzá
az élet titkának feltáráshoz.
A feladat legfőbb nehézsé-
ge az, hogy az élő anyag leg-
kisebb egysége, a sejt is
rendkívül bonyolult szerke-
zetű, legalább tízezer külön-
féle molekulából áll. Mind a
tízezer molekulát természet-
esen nem lehet különválasz-
tani és külön-külön tanul-
mányozni, de néhányat ki lehet
válogatni, és ezeket a leg-
korszerűbb módszerekkel és
műszerekkel meg lehet vizs-
gálni. Minthogy igen kis
mennyiségű anyagokról van
szó, amelyeket kémiai eljár-
ásokkal már nem lehet ta-
nulmányozni, a KFKI mag-
fizikai módszerekkel igyek-
szik megközelíteni a felada-
tot.

Az egyik ilyen eljárás az
atommagok visszaszóródása.
Az atommagok ugyanis más-
más módon szóródnak vissza
a különféle anyagokról, le-
leplezve ezzel mindjárt azok
„személyazonosságát”.
Felhasználják azt a tényt
is, hogy a fotoszintézisért
„felelős” klorofil-molekulák
a sejtmembránon szabályos
rendben helyezkednek el. A
KFKI kutatócsoportja az
úgynevezett Mössbauer-effek-
tus felhasználásával — vagyis
pontos frekvenciájú elektro-
mágneses rezgések segítségével —
azt vizsgálja, hogy
ugyancsak rendezett-e az el-
helyezkedésük a sejt más
alkalmaztaték, például az éle-
tet megalapozó fotoszintézis-
ben szintén biztosan részve-
vő fehérje-molekulák is.

A KFKI biológiai vizsgá-
latának távlati célja az úgy-
nevezett biológiai memória
mechanizmusának jobb meg-
ismerése. Elsősorban az ideg-
sejtek között a jeleket tovább-
bító fonalakon, az axonokon
lejártszódo ingervezetést ta-
nulmányozzák. Az axonokon
egy-egy ingernek megfelelő
jelet ki lehet váltani bizo-
nyos impulzussal, de az impul-
zus és a jel kiváltása köz-
ött körülbelül ezredmásod-
percnyi a késedelem, és a tu-
domány ma meg nagyon ke-
veset tud arról, mi történik
ott valójában ez alatt a rö-
vid idő alatt. A KFKI kutató
csoportja a fényvisszaverődés
és fényszórás módszerével
kívánja ennek az ezredmá-
sodpercnél a történetét fel-
tárni. Így szeretnék megála-
pítani, hogy tulajdonképpen
milyen mechanizmus útján
jöhet létre az élő anyagban
az az impulzus, amely az
axonon külső inger hatására
végigsuhan.

Dr. Török Zoltán

DÉLMAGYARORSZÁG

A Magyar Szocialista Munkáspárt Szeged városi Bizottságának
naplójára. — Megjelenik hétköznap 8, vasárnap 12 oldalon. —
Főszerkesztő: F. NAGY ISTVÁN
Főszerkesztő-helyettes: SZ. SIMON ISTVÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 6740 Szeged, Magyar Tanácsköz-
társaság útja 10. — Telefon: 13-535, 13-003. — Felelős kiadó:
KOVACS LÁSZLO. — A lapot nyomja: Szegedi Nyomda, Szeged,
Bajcsy-Zsilinszky utca 23. — Előfizetési díj egy hónapra 20 forint.
— Index: 23 053.